

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-174-05

Druk nr 147
Warszawa, 9 grudnia 2005 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Kodeks pracy.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

(-) Kazimierz Marcinkiewicz

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks pracy

Art. 1. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 180 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze:

- 1) 18 tygodni przy pierwszym porodzie,
- 2) 20 tygodni przy każdym następnym porodzie,
- 3) 28 tygodni w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie.”;

2) w art. 183 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pracownik, który przyjął dziecko na wychowanie i wystąpił do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub który przyjął dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej pełniącej zadania pogotowia rodzinnego, ma prawo do 18 tygodni urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 12 miesięcy życia. Art. 180 § 5-7 stosuje się odpowiednio.”;

3) po art. 183 dodaje się art. 183¹ w brzmieniu:

„Art. 183¹. Przy udzielaniu urlopu macierzyńskiego tydzień urlopu odpowiada 7 dniom kalendarzowym. Jeżeli pracownica nie korzysta z urlopu macierzyńskiego przed przewidywaną datą porodu, pierwszym dniem urlopu macierzyńskiego jest dzień porodu.”.

Art. 2. 1. Wymiar urlopu macierzyńskiego i urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, o którym mowa w art. 180 § 1 i art. 183 § 1 Kodeksu pracy

w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także do pracownic i pracowników korzystających z takiego urlopu w dniu wejścia w życie ustawy.

2. Wymiar urlopu macierzyńskiego, o którym mowa w art. 180 § 1 Kodeksu pracy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także do pracownic niekorzystających z urlopu macierzyńskiego w dniu wejścia w życie ustawy, które urodziły dziecko w okresie od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa nowelizująca Kodeks pracy ma na celu podwyższenie wymiaru urlopu macierzyńskiego. Taka zmiana w przepisach dotyczących uprawnień pracowników związanych z macierzyństwem jest zgodna z programem Rządu i była zapowiedziana w exposé Prezesa Rady Ministrów Kazimierza Marcinkiewicza jako jeden z instrumentów polityki prorodzinnej państwa.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami Kodeksu pracy wymiar urlopu macierzyńskiego wynosi:

16 tygodni – przy pierwszym porodzie,

18 tygodni – przy każdym następnym porodzie,

26 tygodni – w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie.

Proponuje się podnieść wymiar urlopu macierzyńskiego o 2 tygodnie.

Nowy wymiar urlopu macierzyńskiego będzie wynosił:

18 tygodni – przy pierwszym porodzie,

20 tygodni – przy każdym następnym porodzie,

28 tygodni – w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie. (art. 1 pkt 1 projektu)

Jednocześnie proponuje się podwyższenie – także o 2 tygodnie – wymiaru urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego dla pracowników, którzy przyjmują dziecko na wychowanie i występują do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub którzy przyjęli dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej pełniącej zadania pogotowia rodzinnego. Takie rozwiązanie zapobiegłoby różnicowaniu minimalnego wymiaru urlopu w zależności od tego, czy przysługuje on matce naturalnej, czy też rodzinie adopcyjnej lub zastępczej. (art. 1 pkt 2 projektu)

Ponadto proponuje się, aby z wyższego wymiaru urlopu macierzyńskiego mogli skorzystać zarówno pracownicy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy korzystają z urlopu macierzyńskiego i urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w dotychczasowych wymiarach, jak i te pracownice, które wprawdzie urodziły dziecko w okresie od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia wejścia w życie ustawy, jednak w dniu wejścia w życie ustawy znajdują się w takiej sytuacji, że nie mogą skorzystać z urlopu macierzyńskiego. Do tej grupy pracownic należy zaliczyć zwłaszcza:

- pracownice, które przerwały urlop macierzyński ze względu na stan zdrowia dziecka, wymagającego opieki szpitalnej (w takim przypadku pracownica po wykorzystaniu 8 tygodni urlopu macierzyńskiego ma prawo do pozostałej części tego urlopu po wyjściu dziecka ze szpitala),
- pracownice, które urodziły dziecko w trakcie urlopu wychowawczego i po jego zakończeniu mogą jeszcze skorzystać z części urlopu macierzyńskiego (jeżeli czas do upływu urlopu wychowawczego jest krótszy niż przysługujący pracownicy wymiar urlopu macierzyńskiego),
- pracownice, które urodziły dziecko w trakcie urlopu bezpłatnego i po jego zakończeniu mogą jeszcze skorzystać z części urlopu macierzyńskiego (jeżeli czas do upływu urlopu bezpłatnego jest krótszy niż przysługujący pracownicy wymiar urlopu macierzyńskiego). (art. 2 projektu)

Projektowana ustawa zawiera także rozwiązanie dotyczące sposobu obliczenia okresu, na który jest udzielany urlop macierzyński. Regulacja ta powinna zapobiec obecnie występującym wątpliwościom w sprawie obliczania wymiaru urlopu macierzyńskiego. Proponuje się wyraźnie wskazać, że pierwszym dniem, na który urlop powinien być udzielony, jest dzień porodu (oczywiście poza przypadkami wykorzystywania części urlopu przed przewidywaną datą porodu), natomiast okres, na który urlop jest udzielany, powinien być obliczony przy założeniu, że tydzień urlopu odpowiada 7 dniom kalendarzowym. (art. 1 pkt 3 projektu)

Proponuje się, aby projektowana regulacja prawna weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, co zapewniłoby szybką realizację zobowiązań programowych Rządu.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowana ustawa jest adresowana do pracownic i pracowników uprawnionych do urlopu macierzyńskiego i urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Wyższy wymiar urlopu dotyczyłby także tych pracownic i pracowników, którzy w dniu wejścia w życie ustawy korzystają z urlopu macierzyńskiego i urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze obecnie obowiązującym. Z nowych rozwiązań prawnych mogłyby skorzystać także pracownice, które urodzą dziecko w okresie od dnia 1 stycznia 2006 r. do

dnia wejścia w życie ustawy, zaś w dniu jej wejścia w życie nie korzystają z urlopu macierzyńskiego.

W zakresie wynikającym z przepisów ustawy o Policji, ustawy o Służbie Celnej, ustawy o Służbie Więziennej, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, a także ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych – z urlopu macierzyńskiego mogą także korzystać funkcjonariusze tych służb.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Na dodatkowe roczne koszty podwyższenia wymiaru urlopu macierzyńskiego składają się:

- dodatkowy koszt zasiłku macierzyńskiego – 108,75 mln zł,
- dodatkowy koszt ubezpieczenia społecznego – 35,35 mln zł.

Razem daje to kwotę 144,1 mln zł.

Kwotę tę należy powiększyć o ok. 5%, aby uwzględnić fakt objęcia urlopem macierzyńskim także tzw. służby mundurowe.

Razem dodatkowy koszt wprowadzenia wydłużonego o 2 tygodnie urlopu macierzyńskiego wyniesie ok. 150,00 mln zł.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Trudno ocenić wpływ projektowanych rozwiązań na rynek pracy. Dłuższe korzystanie z urlopu macierzyńskiego może pośrednio wpłynąć na zwiększenie zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony zawieranych na czas zastępstwa nieobecnego pracownika, jednak trudno jest przewidzieć rozmiar tego zjawiska.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Projektowana ustawa nie ma bezpośredniego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie ma bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP- 3479 /05/DP/as

Warszawa, dnia 9.12. 2005 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Jarosław Pietras

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-174-05). pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Jarosław Pietras

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Krzysztof Michałkiewicz
Minister Pracy i Polityki Społecznej